

Sygn. akt III RC 175/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Murawski

Protokolant: st.sekr.sądowy Halina Waclawiak

Po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko T. K., M. P. (1), J. K., R. K. (1) i D. K.

o alimenty

I Zasądza od R. K. (1) na rzecz matki S. K. tytułem alimentów kwotę 100 (sto) zł. miesięcznie płatną do rąk powódki do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki z płatnością którejkolwiek z rat poczynając od dnia 1 marca 2014r.

II W pozostałym zakresie powództwo o zasądzenie alimentów do R. K. (1) oddala

III Umarza postępowanie w zakresie zasądzenia alimentów od T. K., M. P. (1), J. K. i D. K.

IV Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności

V Przyznaje adwokatowi E. C. tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu S. K. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł. w tym 23 % VAT, którą nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa

VI Odstępuje od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Sygn. akt III RC 175/13

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego w Pruszkowie w dniu 18 marca 2013 r. S. K. dochodziła zasądzenia na jej rzecz alimentów w wysokości po 200 zł miesięcznie od dzieci R. K. (1), J. K. oraz M. P. (1) oraz w kwocie po 400 zł miesięcznie od T. K. i D. K.. W uzasadnieniu podała, iż otrzymuje rentę rodzinną po mężu w kwocie 880 zł miesięcznie, która to kwota nie pozwala jej na samodzielne utrzymanie dlatego cały czas pomagała jej córka D., która w ostatnim czasie straciła pracę. Od trzech lat wymaga stałej opieki przy codziennych czynnościach. Wskazała, iż działka stanowiąca kiedyś własność jej i męża została podzielona na dzieci, a dom w którym mieszka należy do D. i T.. Dlatego uważa, iż powinni oni w wyższym stopniu partycypować w kosztach utrzymania domu a tym samym płacić wyższe alimenty. Podała, iż synowie J. i R. pobierają świadczenia emerytalne, T. od 1988 r. przebywa na stałe w L. i pracuje na lotnisku w firmie zajmującej się przewozem obsługi lotniska, D. straciła pracę a M. pracuje jako administrator za miesięcznym wynagrodzeniem 1300 zł

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 lipca 2013 r. R. K. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu wskazał, iż powódka nie znajduje się w niedostatku. Ponadto otrzymuje emeryturę w kwocie 880 zł, którą przeznacza na własne potrzeby oraz mieszka w domu D. i T., gdzie ma zapewnione wszystkie media w postaci wody, prądu i gazu. Podkreślił, iż powódka wskazała jedynie, iż dom w którym mieszka wymaga remontów i nakładów, a zdaniem pozwanego nie można tych kosztów wliczyć w zakres usprawiedliwionych potrzeb utrzymania powódki, bowiem nie stanowi on jej własności. Podniósł także iż w dniu 25 listopada 2011 r. orzeczono wobec niego częściową niezdolność do pracy do dnia 31 kwietnia 2014 r. Aktualnie przebywa na okresowej rencie z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 1308,37 zł. Mieszka z córką, której w miarę możliwości pomaga i dwojgiem jej małoletnich dzieci. Na swoje utrzymanie wydaje ok. 1210 zł miesięcznie (k.49-52).

Na rozprawie w dniu 6 sierpnia 2013 r. M. P. (1) uznała powództwo do kwoty po 200 zł, a na podstawie udzielonego jej pełnomocnictwa uznała także powództwo w imieniu J. K., T. K. oraz D. K..

Postanowieniem z dnia (...)r. Sąd odmówił dopuszczenia M. P. (1) do udziału w sprawie w charakterze pełnomocnika powódki S. K., gdyż jednocześnie była ona pozwaną w sprawie (k. 106).

Postanowieniem z dnia (...)r. Sąd ustanowił dla powódki pełnomocnika z urzędu (k. 134).

Na rozprawie w dniu 26.11.2013r. pełnomocnik powódki złożył pismo podpisane przez S. K., w którym cofa ona pozew wobec J. K., T. K., D. K. i M. P. (1) (k 151).

Ostateczni na rozprawie w dniu 25.02.2014r. (k 224) pełnomocnik powódki popierał powództwo o zasądzenie alimentów od R. K. (1) w kwocie 200 zł miesięcznie od dnia wniesienia powództwa i cofnął powództwo wobec pozostałych pozwanych.

Pełnomocnik pozwanego R. K. (1) konsekwentnie w toku całego postępowania wnosił o oddalenie powództwa wobec niego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. K. jest matką pozwanych w tej sprawie T. K., D. K., J. K., R. K. (1) i M. P. (1) (bezsporne).

Powódka cierpi na zespół otępienny, osteoporozę, miażdżycę, niedokrwistość, nadciśnienie niewydolność serca, rozedmę płuc przepuklinę, rumieniowo – wysiękowe zapalenie błony śluzowej żołądka, zapalenie żołądka i dwunastnicy. Przeszła też złamanie przeskretarżowe kości udowej lewej (dowód: karty informacyjne leczenia szpitalnego k 92-94). Ze względu na stan zdrowia powódka nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować. Cierpi na zaniki pamięci, ucieka z domu, błąka się po okolicy. Wymaga stałej pomocy i stałego nadzoru osób trzecich (bezsporne).

Na dzień zamykania rozprawy na stałe z powódką mieszka syn J. K., który na co dzień opiekuje się matką i dysponuje jej rentą. Wcześniej przez D. K. dla opieki nad matką była opłacana opiekunka, której płacono 800 zł. miesięcznie (dowód: wyjaśnienia M. P. k 153 i k 222).

Aktualnie D. K. przebywa i pracuje w D., gdyż w Polsce straciła w pracę. Przed wyjazdem to ona opiekowała się matką. Po wyjeździe regularnie przesyła pieniądze przeznaczone na utrzymanie matki. Także pozostałe rodzeństwo, poza R. K. (1), pomaga w utrzymaniu matki poprzez przysyłanie pieniędzy, robienie zakupów, robienie remontów i napraw, dowożenie matki do lekarzy i opiekę nad nią (dowód: wyjaśnienia M. P. k 153).

Nieruchomość, której właścicielką była powódka została podzielona pomiędzy dzieci. Pozwanemu R. K. (1) przypadła z tego tytułu działka o powierzchni 1000 m² (bezsporne).

R. K. (1) ma 65 lat. Cierpi na nadciśnienie tętnicze i daleko posunięty niedosłuch. Przeżył uraz ścięgien prostowników. Wykonano u niego operacyjne usunięcie nerwiaka (dowód: karty informacyjne leczenia szpitalnego k 54, 55, 65 i 66).

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS powód został uznany za częściowo niezdolnego do pracy. Z tego tytułu otrzymuje rentę w wysokości 1340 zł miesięcznie. Pozwany mieszka w domu na działce, której status prawny nie jest uregulowany z córką i jej dziećmi. Sam utrzymuje dom i pomaga w utrzymaniu córki i wnuczek. Z uwagi na konflikt nie utrzymuje kontaktów z matką i pozostałym rodzeństwem (dowód: wyjaśnienia R. K. k 154).

Ocenę zgłoszonego roszczenia rozpocząć należy od stwierdzenia, iż proces o zasądzenie alimentów od pozwanego R. K. (1) był wynikiem konfliktu pomiędzy rodzeństwem na tle konieczności sprawowania stałej, uciążliwej i kosztownej opieki nad cierpiącą na liczne schorzenia w tym na ołepienie powodujące utratę kontaktu z rzeczywistością matką. Bardziej niż pieniądze w tej sprawie dla pozostałych dzieci powódki istotne było ich przeświadczenie o swoistej krzywdzie związanej z tym, że R. K. (1) w żaden sposób w takiej opiece nie uczestniczy. Można było tego procesu uniknąć, gdyby R. K. (1) przystał na prośby D. K. i M. P. (1) i zaczął w jakiejś formie w opiece i utrzymaniu matki partycypować. Tak się jednak nie stało i doszło do procesu będącego przedmiotem niniejszego postępowania.

Przechodząc do istoty.

Za wyjątkiem niesamodzielnych dzieci do alimentowania uprawniony jest wyłącznie ten, kto znajduje się w niedostatku. W sprawie należało więc w pierwszym rzędzie dokonać oceny czy powódka w takim stanie się znajduje.

Dla potrzeb spraw alimentacyjnych przyjmuje się, iż w niedostatku jest ten kto nie może własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb. Niedostatek występuje nie tylko wtedy, gdy uprawniony do alimentacji nie posiada żadnych środków utrzymania lecz określa on również taką sytuację materialną osoby uprawnionej, gdy nie może ona w pełni zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb. S. niedostatku nie można więc utożsamiać z sytuacjami granicznymi, a więc takimi, gdy osoba dochodząca alimentów nie ma żadnych dochodów. Wyłączałyby to bowiem wszystkie takie sytuacje, w których osoba ubiegająca się o alimentacje korzystała z pomocy ośrodków pomocy społecznej czy osób trzecich.

Należało zatem przyjąć, iż S. K. znajduje się w niedostatku. Z racji jej wieku i stanu zdrowia wymaga leczenia, stałej opieki i nadzoru osób trzecich. Nie ma żadnych możliwości, aby te potrzeby były zaspokojone ze świadczenia rentowego w kwocie 880 zł. miesięcznie. Majątek zaś, który posiadała został przekazany dzieciom, w tym pozwanemu R. K. (1). Sąd przyjął więc, iż powódka znajduje się w stanie niedostatku, a funkcjonuje wyłącznie dzięki zaangażowaniu i pomocy ze strony dzieci.

Ustalenie stanu niedostatku po stronie powódki otworzyło potrzebę określenia kwoty należnych jej od pozwanego R. K. (1) alimentów. Te zaś zależą od jej potrzeb i możliwości płatniczych pozwanego.

W zakresie potrzeb powódki, to zostało złożone (k 219) zestawienie obrazujące te potrzeby. Zestawienie to może budzić wątpliwości i co do metodologii (poprzez nieuwzględnienie w kosztach utrzymania domu J. K.) i poszczególnych wydatków np. oczywiście wadliwe jest wyliczenie kosztów ogrzewania domu, bo wynika z niego, że koszt ten to 700 zł. miesięcznie, gdy w okresie grzewczym jest to 600 zł. miesięcznie, a poza tym okresem 100 zł. miesięcznie, czyli uśredniając winno być ok. 350 zł. miesięcznie. Nie ma to jednak większego znaczenia z tego względu, że strona powodowa nie dochodzi procentowego udziału R. K. (1) w kosztach utrzymania matki. Zestawienie to wskazuje jedynie przybliżone koszty jej utrzymania i dowodzi tego, że z własnych dochodów powódka nie jest w stanie się utrzymać.

Sąd przyjął więc, że potrzeby S. K. uzasadniają wysokość dochodzonej przez nią od R. K. (1) kwoty alimentów.

Należało zatem ustalić czy pozwany jest w stanie taką kwotę alimentów łożyć.

Sąd miał świadomość tego, że sytuacja pozwanego jest trudna. Można więc byłoby przyjąć, iż z uwagi na stan zdrowia (uraz ręki, daleko posunięty niedosłuch) nie może w żaden sposób dorabiać, a świadczenie rentowe jest na tyle niskie, że nie pozwala mu na alimentowanie matki. Takie wnioskowanie byłoby jednak uprawnione wówczas, gdyby pozwany wykazywał dobrą wolę i w jakiejś formie uczestniczył w opiece nad matką – odwiedzał ją, zabierał do siebie, krótko mówiąc w możliwy dla siebie sposób matką się opiekował. Pozwany tego jednak nie czyni w najmniejszym nawet

stopniu. Obraził się na matkę i rodzeństwo i z tego powodu czuje się zwolniony z obowiązku uczestniczenia w opiece nad matką.

Trudno akceptować taką postawę, bo oznaczałoby to, że Sąd akceptuje postawę egoistyczną i antyrodzinną. Oznaczałoby to też, rodzeństwo R. K. (1), które przyjęło na siebie trud opieki nad chorą w bardzo uciążliwy sposób matką i finansowanie jej potrzeb, miałyby prawo czuć się pokrzywdzone. Okazałoby się bowiem, że ich staranność i troska o matkę nic nie znaczą i korzystniej jest na matkę się obrazić i zostawić ją własnemu losowi. Takie orzeczenie w realiach rozpoznawanej sprawy godziłoby w społeczne poczucie sprawiedliwości.

Konieczne zatem było, pamiętając o obiektywnie trudnej sytuacji pozwanego, obciążenie go choćby w symboliczny sposób kosztami utrzymania matki. Dlatego też Sąd ustalił kwotę alimentów w wysokości 100 zł. miesięcznie i określił początek płatności na miesiąc marzec 2014r., aby nie zmuszać pozwanego do regulowania należności za czas trwania procesu, co mogłoby być dla niego trudne do podźwignięcia.

Kwota ta nie zmieni w szczególny sposób położenia powódki. Spowoduje jednak po stronie pozostałych jej dzieci, że nie będą czuły się pokrzywdzone przez to, że jedno z nich zupełnie matką się nie interesuje. Z drugiej strony R. K. (1) nie może czuć się zwolniony z obowiązku łożenia na matkę z powodu jakiegoś konfliktu, czy potrzeby pomagania córce i jej dzieciom. Te bowiem mają osoby bliżej zobowiązanie do ich alimentowania.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 128 kro w zw. z art. 133§ 2 kro i art. 135§ 1 kro orzeczono jak w sentencji.

Postępowanie wobec pozostałych pozwanych zostało umorzone. Zgromadzony bowiem w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, aby cofnięcie powództwa wobec nich było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego czy zmierzało do obejścia prawa.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce orzeczona na podstawie § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.